

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12754

Tarih : 14.07.2025

31429

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Adalet KAYA

Diyarbakır Milletvekili

Resmî Gazete'nin 10 Temmuz 2025 tarih, 32952 numaralı sayısında *Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar* başlığı altında yayımlanan atama kararlarına göre Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı görevinde bulunan Fahrettin Altun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'na Başkan olarak atanmıştır.

Bu atama kararına ilişkin olarak;

- 1) Fahrettin Altun'un TİHEK Başkanlığı görevine atanmasında hangi objektif liyakat ve ehliyet kriterleri esas alınmıştır? Kendisinin insan hakları hukuku, uluslararası insan hakları mekanizmaları veya insan hakları alanında fiili çalışma tecrübesi nedir, insan hakları alanında yayınları var mıdır?
- 2) Fahrettin Altun 14.05.2025 tarihinde TİHEK web sitesinde duyurulan kurul üyeliği başvuruları ilanında yer alan koşullara uygun olarak başvuru yapmış mıdır? Başvurusunu hangi yolla gerçekleştirmiştir?

- 3) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı olduğu dönemde "dezenformasyonla mücadele" adı altında basın ve ifade özgürlüğüne yönelik uygulamaları, kamuoyunda ciddi kaygılar oluşturan Fahrettin Altun'un TİHEK Başkanı olarak atanması; Paris İlkeleri'nde vurgulanan insan hakları kurumlarının bağımsızlık ve tarafsızlık kriterlerine uyumlu mudur?
- 4) Ulusal İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağı (GANHRI) tarafından, TİHEK'in özellikle kurulun seçim ve atama usulleri bağımsızlık ve tarafsızlık bakımından eleştiri konusu yapılmıştır. Fahrettin Altun'un TİHEK Başkanı olarak seçilmesiyle Kurumun Paris ilkelerine uygunluk akreditasyonu alması hedefinden vazgeçildiği anlamına gelmektedir?
- 5) TİHEK' ulusal insan hakları kurumu (NHRI) statüsünün korunması ve geliştirilmesi adına, GANHRI tarafından yapılan tavsiyelere uygun bir biçimde atama süreçlerinde şeffaflık ve liyakat ilkelerinin daha güçlü bir şekilde tesis edilmesi gerekli iken Fahrettin Altun'un kurul başkanlığına atanmasında GANHRI tavsiyeleri neden dikkate alınmamıştır?
- 6) TİHEK'in etkinliğini ve uluslararası alandaki güvenilirliğini artırmak amacıyla, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR) ve ilgili diğer uluslararası kuruluşlar tarafından belirlenen en iyi uygulama örnekleri ışığında, kurumun yapısını ve işleyişini güçlendirmeye yönelik somut yasal düzenlemeler yapılması ve adımlar atılması planlanmakta mıdır?
- 7) Fahrettin Altun'un başkanlığı döneminde TİHEK'in insan hakları alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları, barolar ve akademik çevrelerle düzenli istişare mekanizmaları kurabileceğine ilişkin kanaat var mıdır?
- 8) Fahrettin Altun'un önceki görev tanımı ve faaliyetlerinin, TİHEK'in kamuoyu nezdindeki algısına ve mağdurların kuruma olan güvenine olumsuz etkileri olabileceği endişesi nasıl giderilecektir? TİHEK'in, tüm siyasi ve ideolojik görüşlerden bağımsız bir şekilde, tarafsız ve adil bir insan hakları kurumu rolünü üstlenebileceği konusunda kamuoyunu ikna etmek adına Bakanlığınızca hangi somut güvenceler sunulacaktır?
- 9) Fahrettin Altun'un LGBTİ+ bireylerin hakları, azınlık gruplarına yönelik ayrımcılık iddiaları veya kadın hakları konusunda daha önceki açıklamaları ve yaklaşımları ile TİHEK'in görevleri arasında bulunan ayrımcılıkla mücadele ve eşitliğin sağlanması nasıl gerçekleşecektir?